

РЕШЕНИЕ

№ 22132

гр. София, 26.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 1 състав, в
публично заседание на 29.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Добромир Андреев

при участието на секретаря Галя Илиева, като разглежда дело номер **913** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 166 ДОПК, вр. чл. 195б от Закона за водите (ЗВ).

Образувано е по жалба на "Напоителни системи" ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], представлявано от управителя С. Д., чрез адв. Г. Г., срещу Акт за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) № 426/ 27.11.2024 г., издаден от директора на Б. дирекция "И. район" (БД И.).

В жалбата са развити доводи за незаконосъобразност на акта поради издаването му при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон. Отправеното до съда искане е за отмяна на оспорения АУПДВ и присъждане на сторените по делото разноски.

В с.з. жалбоподателят се представлява от адв. Г., която моли за отмяна на оспорения административен акт. Претендира присъждане на разноски съгласно представен списък.

Ответникът - директор на Б. дирекция "И. район" към МОСВ, чрез юрк. Г., оспорва жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Допълнителни съображения излага в писмени бележки.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

С Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 01420031 от 11.06.2021 г., издадено от зам. министър на околната среда и водите с делегирани правомощия по чл. 52, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, съгласно Заповед № РД – 511 от 14.05.2021 г., на „Напоителни системи“

ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] предоставено право на водовземане от повърхностен воден обект – язовир „Б.“, изграден на река М., с разрешена цел: земеделски цели – обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури - 35 348 дка изградени поливни площ в района на НС „В.“, с лимит на ползваната вода до 10 млн. м³/годишно. Водовземането по цели и направление се осъществява в съответствие с месечните графици за използване на водите на комплексните и значими язовири, утвърдени от министъра на околната среда и водите през месеците април, май, юни, юли, август, септември и октомври, с карен срок на действие на разрешителното – 31.05.2031 г.

В цитираното разрешително, раздел „Задължение за заплащане на такса за предоставено право на водовземане“ на „Напоителни системи“ ЕАД е вменено задължение да заплаща такса за водовземане, съгласно размерите и сроковете, определени в Тарифата на Министерски съвет (МС) по чл. 194 от Закона за водите.

От страна на „Напоителни системи“ ЕАД е представена декларация за осъщественото водовземане от повърхностен воден обект язовир Б. за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. с вх. № КД-04-1372/ 26.01.2024 г. и справка за иззети водни количества с вх. № КД-05-161/ 11.01.2024 г. Декларираните отнети водни количества са в размер на 9 700 000 м³, като е посочено, че отнетият обем е по – малък или равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за нормите за водопотребление за съответните култури и е определена дължимата такса в размер на 10 185,00 лв.

При извършени служебни проверки от експерти на БД И., обективирани в КП № Пз-010/ 12.01.2024 г. и КП № Пз-434/ 29.08.2024 г., е констатирано, че таксата за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. в размер на 10 185,00 лв., изчислена на база декларираното от дружеството иззето водно количество, не е заплатена.

С писмо изх. № ПО-02-679/ 24.09.2024 г. до „Напоителни системи“ ЕАД са изпратени КП № Пз-434/ 29.08.2024 г., ведно с покана за доброволно изпълнение за дължимата сума за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. в размер на 10 185,00 лв., върху която следва да се изчисли и дължимата законна лихва за периода на забава и уведомление за започване на производство по установяване на задължението.

Посочено е, че дължимата такса за водовземане е изчислена на база подадена декларация с вх. № КД-04-1372/ 26.01.2024 г. и справка за иззети водни количества с вх. № КД-05-161/ 11.01.2024 г. и съгласно чл. 1, ал. 1, т. 1, б. „а“, чл. 3, ал. 1, чл. 7, ал. 1, ал. 3, чл. 11, ал. 1, посредством чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 3, т. 2 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016 г., обн. ДВ, бр. 2 от 06.01.2017 г. За периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. – $9\,700\,000\text{ м}^3 \times 0,0015\text{ лв./ м}^3 \times 0,7 = 10\,185,00\text{ лв.}$

Дружеството е уведомено, че ако не изпълни задължението си в срок ще бъде открито производство по издаване на акт за установяване на публично държавно вземане и ще се предприемат действия за принудително събиране заедно с лихви и разноски от НАП по реда на ДОПК.

На основание чл. 26 от АПК на „Напоителни системи“ ЕАД е изпратено уведомление, че започва процедура по установяване на незаплатените доброволно в срок задължения за такси за периода 01.01.2023 г. - 31.12.2023 г., с което му е указана възможността да се яви в Б. дирекция „И. район“, за да се запознае със събраните доказателства в административното производство по установяването на публичното задължение.

Поканата за доброволно изпълнение, ведно с уведомлението за започване на производство е връчено на дружеството на 26.09.2024 г. В посочения срок не е постъпило възражение и не са представени документи относими към образуваното административно производство за

установяване на неизплатени такси.

Производството е приключило с оспорения АУПДВ № 426 от 27.11.2024 г., с който е установено задължение на „Напоителни системи“ ЕАД, а именно такси за предоставено право за водовземане от повърхностен обект, съгласно разрешително № 01420031/ 11.06.2021 г., издадено от заметник – министър на околната среда и водите, за периода 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. в следния размер: главница 10 185,00 лв. и лихва за забава за периода от 16.02.2024 г. до 27.11.2024 г. в размер на 1 109,06 лв., както и законна лихва до окончателното погасяване на главницата от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ.

С оглед изясняване на спора от фактическа страна по делото е допусната и приета съдебно - икономическа експертиза (СИЕ). Съдът кредитира заключението като безпристрастно и компетентно изготвено.

Експертизата установява, че са извършени две проверки на „Напоителни системи“ ЕАД, като притежател на Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 01420031/ 11.06.2021 г. Проверките са обективирани в констативни протоколи № Пз-010/12.01.2024 г. и № Пз-434/ 29.08.2024 г., същите са извършени до документи, подробно описано в Констативно-съобразителната част.

Установява, че няма констатирано несъответствие между декларираното от „Напоителни системи“ ЕАД с Декларация по чл. 194б от Закона за водите от 24.01.2024 г. и установеното с Констативен протокол № Пз-434/29.08.2024г.

Разрешителното за водовземане от повърхностен воден обект №01420031/ 11.06.2021г. за обект - язовир „Б.“, е с лимит 10 000 000 м³, отнетите и декларирани от „Напоителни системи“ ЕАД водни обеми за напояване за 2023 г. за конкретния обект – „Язовир „Б.“ са 9 700 000 м³, не се установява надвишаване на лимита на ползваната вода съгласно даденото разрешително.

Според СИЕ корекционният коефициент който следва да се приложи при определяне таксите за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г., съгласно Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и замърсяване е 0,7.

При тези фактически данни съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на съдебно оспорване акт и в преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 АПК. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

Оспореният АУПДВ е издаден от компетентен орган – директор на Б. дирекция „И. район“ към Министерство на околната среда и водите. Съгласно изискванията на чл. 195б, ал. 1 вр. чл. 195а, ал. 1 вр. чл. 152, ал. 1, т. 3 от ЗВ вземанията за неплатени такси по чл. 195а, ал. 1 от ЗВ се определят с АУПДВ, издаден от директорите на Басейновите дирекции, по реда на чл. 166 от ДОПК.

АУПДВ е издаден в предвидената от чл. 59 от АПК писмена форма и съдържа нормативно установените задължителни реквизити, както и фактическите и правни основания за издаването му. Посочени са конкретните данни за отнетите водни обеми за съответния обект, включен в разрешителното, източниците на информация и методът на установяване на данните, които са използвани при определяне размера на дължимата такса за водовземане от повърхностни води. Същите не се различават от декларираните от дружеството жалбоподател.

Посочени са и правните основания за издаване на АУПДВ - приложимите норми от Закона за водите и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, въз основа на които е определен размерът на дължимата годишна такса. Приложени са съставените констативни протоколи от извършените проверки и справките с данни за използваните водни обеми от язовир „Т.“, язовир „Б.“ и язовир „Б.“, разделени по разрешителни, напоителни системи и цели.

Не са допуснати и твърдените нарушения на административно производствените правила. Жалбоподателят е бил надлежно уведомен за началото на административното производство по издаване на АУПДВ с връчване на поканата за доброволно изпълнение, издадена на основание чл. 195б, ал. 2, т. 3 от ЗВ. Последвала е нова проверка за изпълнение на задължението за плащане на таксата и едва след като е установено, че то не е изпълнено, на 27.11.2024 г. е издаден процесният АУПДВ.

Актът е съставен въз основа на декларираните от дружеството данни, по реда на чл. 194б от ЗВ, и данните в справките за използваните водни обеми, които са отразени в констативните протоколи от извършените проверки. Спазени са изискванията на чл. 35 и чл. 36 от АПК. В съответствие с принципа на служебното начало е извършената от административния орган проверка на декларираните данни. Не са констатирани различия с декларираните данни от дружеството жалбоподател.

Неоснователни са възраженията на процесуалния представител на „Напоителни системи“ ЕАД за допуснати нарушения при извършване на проверката по чл. 194б, ал. 3 от ЗВ. Законът не регламентира реда, по който следва да се извърши проверка на декларирани данни по чл. 194б, ал. 1 от ЗВ, а посочва единствено източниците, които могат да се ползват – резултати от собствен мониторинг, показания на измервателни устройства, резултати от извършен през годината контрол.

Според настоящия съдебен състав оспореният АУПДВ е издаден и в съответствие с приложимия материален закон.

Предмет на съдебна проверка е акт по чл. 195б от Закона за водите, установяващ държавно вземане с публичен характер, касаещо неплатена такса за водовземане на води, определена на основание чл. 194, ал. 1, т. 1 б. "а" от Закона за водите, в размера, съгласно чл. 1, ал. 1, т. 1, б. "а", чл. 3, ал. 1, чл. 7, ал. 1 и ал. 3, чл. 11, ал. 1, посредством чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 3, т. 1 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. Съгласно разпоредбата на чл. 195б от Закона за водите вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл. 166 ДОПК, което производство има за цел установяване по основание и размер на публични вземания. Основанието за дължимостта на процесната такса за водовземане е регламентирано със Закона за водите, като законодателят в нормата на чл. 194, ал. 6 от Закона за водите е предвидил конкретният размер на дължимата такса да се определя съгласно подзаконов нормативен акт. В настоящия случай е приложима Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016г., обн., ДВ, бр. 2 от 6.01.2017 г., в сила от 01.01.2017 г.

Съгласно чл. 11 от Тарифата размерът на таксата за водовземане от повърхностни води се изчислява като единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, съгласно таблиците по чл. 12 - лв. /куб. м. се умножи по размера на отнетия годишен воден обем – за повърхностни и подземни води, в куб. м (W). В случая дължимата такса за 2023 г. е изчислена при спазване на цитираните норми от действащия материален закон. Този извод се основана и на приетата по делото и неоспорена съдебно - икономическа експертиза, която съдът кредитира, като обоснована и задълбочено изготвена въз основа на всички доказателства по делото.

Задължението, установено с обжалвания акт, следва от издаденото разрешително за водовземане и зависи от отнетия обем и таксата на единица обем по Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. Отнетият обем и дължимата такса на същото основание и в същия размер са декларирани от самото дружество с подадената декларация, но

плащания не са извършени. Това са релевантните и достатъчни мотиви за издаване на административния акт, които са ясно и безпротиворечиво изложени в него. Пред административния орган не са правени твърдения за недължимост или погасяване на задължението, които да бъдат обсъждани в мотивите на акта.

По делото не е спорно, че жалбоподателят "Напоителни системи" ЕАД - притежава качеството титуляр на разрешително № 01420031/ 11.06.2021 г., издадено от зам. министъра на околната среда и водите, и е носител на правото на водовземане от повърхностни води от язовир "Б".

Съгласно нормата на 194, ал. 1, т. 1, б. "а" от ЗВ за правото на използване на повърхностни води се заплаща такса за водовземане. Според дефиницията, дадена с нормата на § 1, ал. 1, т. 7 от ДР на Закона за водите, "водовземането" обхваща всички дейности, свързани с отнемане на води от водните обекти.

Съгласно чл. 194б ЗВ, ежегодно към 31 януари на следващата година титулярите на разрешителни, включително на комплексни разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, определят и декларираят дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите и обявен на интернет страниците на басейновите дирекции и на Министерството на околната среда и водите. Образецът съдържа данните съгласно тарифата по чл. 194, ал. 6, въз основа на които се определят таксите. В подадената от оспорващото дружество декларация е посочен идентичен размер на задължението, какъвто е определен и в АУПДВ.

Предвид гореизложеното съдът намира, че размерът на дължимата такса за водовземане за процесните периоди е законосъобразно определен, съобразно методиката, посочена в Закона за водите и Тарифата, посочени в АУПДВ и по-горе. В този смисъл е и константната практика на ВАС (Решение № 10243 от 14.11.2022 г. по адм. дело № 5824/ 2022 г.; Решение № 5141 от 24.04.2024 г. по адм. дело № 10504/ 2023 г.; Решение № 14721 от 27.11.2020 г. по адм. дело № 9389/ 2020 г. и др.)

Относно определената лихва, съдът съобрази следното: По аргумент от чл. 84 ЗЗД забавата настъпва след изтичане на определения срок без да е необходимо да бъде връчвана покана за доброволно изпълнение. В случая съгласно чл. 194б, ал. 2 ЗВ задължението по декларацията, по която задълженото лице е изчислило дължимата такса, се внася в срок до 15 февруари на годината, следваща годината на задължението, поради което периодът на забавата за отчетния период е от 16.02.2024 г., както е приел и административния орган.

При горните мотиви следва извод, че не са налице основанията на чл. 146 АПК за отмяна на оспорения АУПДВ - актът е издаден от компетентен орган, спазена е установената форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, съобразен е с материалноправните разпоредби и съответства на целта на закона. Предвид това жалбата е неоснователна, поради което същата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК основателно се явява своевременно направеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на разноски. Съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, за производството по настоящото дело, разноските за юрисконсултско възнаграждение на ответника следва да бъдат определени в размер на 100 лв.

Водим от гореизложеното Административен съд - София-град, III отделение, 1 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на "Напоителни системи" ЕАД, ЕИК[ЕИК], срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 426/ 27.11.2024 г., издаден от директора на Б. дирекция "И. район".

ОСЪЖДА "Напоителни системи" ЕАД, ЕИК[ЕИК] да заплати на Б. дирекция "И. район", разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: